

Dialogia vuodesta 1947

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2021–31.12.2021

1 TOIMINNAN TARKOITUS

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry on vuonna 1947 perustettu poliittisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö. Sen kotipaikka on Helsinki ja toimialueena koko Suomi.

Toiminnan tavoitteena on edistää kulttuuri-, uskonto- ja katsomusdialogia.

Vuosi 2021 oli yhdistyksen 74. toimintavuosi.

Toimintavuoden painopisteet

- YK:n Yhteisymmärrysviikon 2021 koordinointi ja toteutukseen osallistuminen sekä Yhteisymmärrysviikon 2022 suunnittelu yhteistyössä eri katsomusyhteisöiden kanssa
- Kulttuuri-, ja katsomustietoisien dialogikasvatuksen kehittäminen: Dialogitaitajat-kampanja, Dialogikasvatuksen portaalin ylläpito, koulutuksia ja materiaalin tuottamista
- Yhdistyksen taidetyöryhmä tuotti lapsille suunnatun moninaisen laulukirjan äänitiedostoineen yhteistyössä eri katsomus- ja kulttuuriyhteisöjen kanssa
- Yhdistys tuotti yhteistyössä Helsingin yliopiston tutkijoiden kanssa konkreettisen keskustelumallin nuorten kanssa työskenteleville tilanteisiin, joissa nousee huoli radikalisoitumisesta
- Yhdistys tuotti videosarjan ja pedagogisen materiaalin nuorille tueksi tilanteisiin joissa nuori kohtaa kertomuksiin liittyvää polarisaatiota vahvistavaa disinformaatiota ja vihapuhetta eri medioissa
- Yhdistys tuotti oppaan ja koulutuksen yhteistyössä Kierrätyskeskuksen kanssa ympäristökasvattajille liittyen kulttuuri- ja katsomusdialogitaitojen merkitykseen ympäristökasvatuksen saavuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökulmasta
- Yhdistys aloitti nuorille suunnatun videokampanjan suunnittelun osana Olen Eurooppalainen -hanketta
- Juhlakalenteri -julkaisu kaudelle 2021–2022 ja Juhlakalenteri.fi verkkosivuston pedagoginen kehittäminen
- 75-vuotis juhlavuoteen 2022 valmistautuminen: Yhdistys aloitti juhlakirjan tuottamisen yhteistyössä useiden eri katsomusten edustajien kanssa
- Yhdistys uudisti Auterisen rahaston toimintaa yhteistyössä Suomen musiikkioppilaitosten liiton kanssa
- Yhdistys jatkoi toimintansa aktiivista ja tuloksellista kehittämistä strategian 2019-2023 mukaisesti sekä seurasi strategian toteutumista, yhdistys aloitti strategian uudistamisen ja toiminnan arvioinnin suunnittelun
- Yhdistys piti yllä aktiivista kansalaiskeskustelua osa eri toimintojaan mm. opettajille ja muille kasvattajille viestimällä sekä koulutuksia, luentoja ja muita esiintymisiä toteuttamalla
- Toimintaympäristön muutokset: Yhdistys tuotti uuden verkkosivun www.dialogitaitajat.fi ja palkkasi viestinnän avustajan

YK:N
USKONTOJEN
JA KATSOMUSTEN
YHTEISYMMÄRRYSVIIKKO
Helmikuun 1. viikko

2 TOIMINTA 2021

2.1 Yhdistys vahvasti kulttuuri-, katsomus- ja uskontodialogia

Yhdistyksen koordinoimaa *uskontojen- ja katsomusten Yhteisymmärryksen viikkoa* vietettiin viikasta helmikuun ensimmäisellä viikolla. Korona-tilanne vaikutti viikon viettoon ja tapahtumia järjestettiin aktiivisesti verkossa. Tarja Halonen avasi viikon videoidulla yhteisymmärrysviikon julistuksella. Yhdistys oli järjestämässä viikkoon liittyviä koulutuksia sekä paneelikeskustelun Tiedekulmassa. Koronatilanteen vuoksi viikon aikana kiinnitettiin erityistä huomiota verkkoviestintään, jonka avulla tavoitettiin useita tuhansia ihmisiä. Oopperalaulaja Matti Turunen juonsi YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon radio-ohjelman, jossa

tutustuttiin eri katsomusten näkemyksiin yhteisymmärryksen merkityksestä. Ohjelmassa aiheesta kertoivat Fokus ry:n hallituksen puheenjohtaja Marja Pentikäinen, Bahá'í -yhteisön edustaja Melody Karvonen, Irma Peiponen Humanistiliitosta, Esa Ylikoski Vapaa-ajattelijoiden liitosta, Jari Portaankorva Baptisti-kirkosta ja teologi-psykologi Kalervo Aromäki. Lisäksi ohjelmassa kuultiin musiikkia Middle East Music Companylta ja Mea Karvoselta. Ohjelma koostui musiikista ja ruohonjuuritason dialogitoimijoiden esittelystä. Ohjelman avulla kerrottiin teemaviikon merkityksestä. Ohjelma esitettiin Lahiradion kanavalla 1.2.2021. Lisäksi ohjelmasta esitettiin uusintoja ja se on katseltavissa myös Youtube-videopalvelussa.

YHTEISYMMÄRRYSVIIKKO 2021

MAANANTAI 1.2.

- Viikko alkaa presidentti Tarja Halosen yhteisymmärrysviikon julistuksella!
- Kuuntele tuottamaamme radio-ohjelmaa klo 18 alkaen!
- Zen-valokuvauksen kolmiosainen verkkokurssi alkaa!

TIISTAI 2.2.

- Tutustu eri katsomusten käsityksiin luonnosta osallistumalla QR-koodikävelyn!

KESKIVIIKKO 3.2.

- Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa -webinaari klo 12.30-15.30
- Arvot - tulevaisuuden työelämän vahvuus? Ekososiaalisuus, oikeudenmukaisuus ja osallisuus suuntaviivoina -koulutus klo 14-16

TORSTAI 4.2.

- Tulosta, askartele ja testaa Juhlakaruselli! Tutustu myös uuteen oppaaseen.

PERJANTAI 5.2.

- Tutustu "Kodin eri katsomukset" -esitteeseen - esite nyt myös englanniksi!

LAUANTAI 6.2.

- Laulata lapsia! Moninainen laulukirja julkaistaan.

SUNNUNTAI 7.2.

- Vinkkaa #yhteisymmärrysteko - paras palkitaan!

MAANANTAI 8.2.

- Mitä tehdä polarisoitumiselle ja väkivaltaisuudelle asenteille? -paneelikeskustelu klo 17-19

LISÄTIEDOT NÄISTÄ JA MONISTA
MUISTA VIKON TAPAHTUMISTA JA
AKTIVITEETEISTA LÖYDÄT
YHTEISYMMÄRRYSVIIKON
FACEBOOK-SIVUILTA

www.facebook.com/yhteisymmarrysviikko

Esimerkkejä viikon tapahtumista:

- [presidentti Tarja Halosen YK:n uskontojen ja katsomusten viikon avajaisjulistus](#)
- Koulutus yhteistyössä DIAK:n ja Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan kanssa: <https://dialogikasvatus.fi/course/arvot-tulevaisuuden-tyoelaman-vahvuus-ekososiaalisuus-oikeudenmukaisuus-ja-osallisuus-suuntaviivoina/>
- Koulutus ”Juhlakaruselli” menetelmään päiväkodeille ja kouluille yhteistyössä Helsingin yliopiston, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran ja Kirkkohallituksen kanssa: <https://dialogikasvatus.fi/course/hyppaa-juhlakaruselliin-uusi-menetelma-eri-juhlaperinteiden-kasittelyyn/>
- Paneeli tiedekulmassa: panelisteina Tarja Halonen, Mina Khan, Pasi Saukkonen sekä alustuksia pitämässä Miram Attias ja Saija Benjamin (Hki YO): <https://dialogikasvatus.fi/mita-tehda-polarisoitumiselle-ja-vakivaltaistuville-asenteille-paneelikeskustelu-8-2-2021/>
- Koulutus ”Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa” yhteistyössä Kierrätyskeskuksen kanssa: <https://dialogikasvatus.fi/course/kulttuuri-ja-katsomusdialogi-ymparistokasvatuksessa/>
- Zen-valokuvauskurssi, Buddhalainen unioni: <https://dialogikasvatus.fi/course/zen-valokuvauksen-nettikurssi-paikka-meidan-lahella/>
- Yhteisymmärrysviikon radio-ohjelma: <https://dialogikasvatus.fi/yhteisymmarrysviikon-radio-ohjelma/>
- QR-koodi kampanja: <https://dialogikasvatus.fi/material/qv-koodikavely/>
- ”Kodin eri katsomukset” esitteen julkaisu englanniksi: https://dialogikasvatus.fi/wp-content/uploads/2021/02/kodinerikat-enkku-netti_.pdf
- Moninaisen laulukirjan julkaisu: <https://dialogikasvatus.fi/material/moninaiset-laulut/>
- Esimerkki seurakuntien järjestämästä toiminnasta: <https://www.helsinginseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/artikkelit/ohjelmaaperheilleyhteisymmarrysviikolla>
- Tapahtuma ”Katsomusdialogia sisaruuden päivänä – katsomusdialogin esimerkit ja paikat”, Helsingin yliopisto ja UNESCO professori Arto Kallioniemi, Helinä Rautavaaran museo ja Uskot ilman rajoja ry. / Faiths Without Borders URI CC: <https://blogs.helsinki.fi/monikatsomukselliset-tilat-varhaiskasvatuksessa/2021/02/10/katsomusdialogin-esimerkit-ja-paikat-tunnelmia-sisaruuden-paivan-tapahtumasta/>
- esimerkki päiväkodin toiminnasta: <https://dialogikasvatus.fi/yhteisymmarrysviikko/yhteisymmarrysviikko-eestinmaen-paivakodissa/>
- esimerkki koulun toiminnasta: <http://ylojarvenlukio.fi/blogi/2021/02/15/dialogissa-ympariston-kanssa/>
- esimerkki varhaiskasvatuksen ja seurakunnan koulutusyhteistyöstä viikon teemasta: <https://www.espoonseurakunnat.fi/tapiolan-seurakunta/lapset-ja-lapsiperheet/varhaiskasvatusyhteisty>
- Nuorten aikuisten vuosittainen yhteisymmärrysviikon dialogitapahtuma, Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko, Kristillinen ylioppilasliitto ja Evankelis-luterilainen kirkko
- UNESCO professori Arto Kallionimen ja Heidi Rautionmaan tuottama video: <https://fi-fi.facebook.com/yhteisymmarrysviikko/videos/244194187271327/>
- Lukiolaisten tuottama videosarja: <https://dialogikasvatus.fi/yhteisymmarrysviikko/lukiolaisten-kokemuksia-uskontodialogista/>
- Humanistiliiton keskustelunavaus ja video: <http://www.humanistiliitto.fi/?p=990>
- Anteliaisuus, ystävällisyys ja ykseys eri uskonnoissa –video, Suomen bahá’í-yhteisö: <https://www.bahai.fi/mita-bahait-tekevot/video/anteliaisuus-yst%C3%A4v%C3%A4llisyys-ja-ykseys-eri-uskonnoissa>
- USKOT-foorumin ja Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton videosarja ja kutsu dialogiin: <https://uskot.fi/2021/01/jarjesta-oma-dialogikeskustelu-yhteisymmarrysviikolla/>
- Esimerkki viestintäyhteistyöstä Kirkkohallituksen kanssa: <https://www.kirkonkello.fi/yhteisymmarrysviikko-2021-dialogissa-ympariston-kanssa/>

#Yhteisymmärrysteko -tunnustus on myönnettiin Rauhankasvatusinstituutille ja ohjaaja Reetta Huhtaselle Aatos ja Amine -dokumenttielokuvasta ja siihen liittyvistä työpajoista ja koulutuksista. Rauhankasvatusinstituutin Aatos ja Amine -hankkeen tarkoituksena on ollut tukea kasvattajia ja nuoria dialogisen tilan luomisessa usein haastavilta tuntuvien teemojen, kuten katsomusten moninaisuuden, kuulumisen kokemuksen ja toisaalta rasismien ja syrjinnän käsittelylle. Reetta Huhtasen ohjaama Aatos ja Amine -elokuva tuo elävästi esille lasten uteliaisuuden toisiaan, elämää ja maailmaa kohtaan, mikä auttaa katsojaa usein pohtimaan myös omaa suhtautumistaan ympäristöönsä ja elokuvassa esiintyviin aiheisiin. Yhdistys kehitti viikkoa toimintakauden aikana mm. tuottamalla uuden Dialogitaitajat -kampanjan kouluille ja varhaiskasvatukseen viikon tunnettavuuden edistämiseksi. Lisäksi yhdistys kehitti viikon viestintää ja viesti viikosta mm. osallistumalla kulttuuriperintöstrategian työpajaan.

Lisäksi yhdistys osallistui toimikaudella nimettynä yhteistyötahona uuden ”Uskontodialogikeskus” konseptin kehittämiseen. Työtä koordinoi Al Amana Centre.

2.2 Yhdistys oli aktiivinen keskustelun herättäjä sekä tiedon levittäjä

Toimikaudella 2021 yhdistys teki useita uusia avauksia aktiivisen kansalais- ja politiikkakeskustelun nostattamiseksi kulttuuri-, katsomus ja uskontodialogin merkityksestä. Pääasiallinen keino keskustelun herättämiseksi oli uuden tiedon ja materiaalin tuottaminen erityisesti hankkeissa (ks. kohta 4.1). Yhdistys liittyi mm. YLE:n ja Erätauko säätiön Hyvin sanottu hankkeeseen katsomusdialogin edistämiseksi ja näkyvyyden lisäämiseksi. Lisäksi yhdistys osallistui uuden dialogikeskuksen (työnimi) suunnittelutyöhön.

Korona-tilanne vaikutti tapahtumien järjestämiseen, joten yhdistys toimi pääasiassa verkkotapahtumien ja -aineistojen tuottamisen kautta maaliskuusta 2020 alkaen.

Tutkijatohtori Saija Benjamin, toiminnanjohtaja Marja Laine, erikoistutkija Pasi Saukkonen, professori Arto Kallioniemi, presidentti Tarja Halonen, asiantuntija Miriam Attias ja järjestöaktivisti Mina Khan Tiedekulmassa 8.2.2021.

2.3 Yhdistys edisti dialogia taiteen keinoin

Yhdistyksen taidetyöryhmä tuotti moninaisuuden huomioivaa laulukirjan sekä kirjaan liittyviä äänitiedostoja. Korona-tilanteen vuoksi suunnitellut laulutapahtumat peruutettiin. Mukana laulukirja-materiaalissa ovat useat yhteisöt, perinteet ja juhlat: bahá'í-usko, karjalaisuus, romanikulttuuri, buddhalaisuus, Nelson Mandela päivä, hindulaisuus, juutalaisuus, kristinusko, ortodoksinen kristinusko, islam, katolinen kristinusko ja saamelaisuus.

2.4 Yhdistys tuki ja koulutti kasvatusalan toimijoita

Yhdistys tuotti yhteistyössä Ad Astran kanssa verkossa julkaistavan moninaisen kalenterin. Kalenterilla tuettiin mm. juhlaperinteen moninaisuuden näkymistä kasvatusalan toimijoiden arjessa.

Yhdistys aloitti yhdessä Seurakuntaopiston, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry:n ja Kuvataideopettajat ry:n kanssa vuosittaisen Dialogitaitajat -kampanjan pilotoinnin. Kampanja suunniteltiin osaksi yhteisymmärrysviikkoa ja se on suunnattu varhaiskasvatukseen, kouluille ja oppilaitoksille.

Yhdistys oli mukana toimittamassa kirjaa "Lapsen kokoinen katsomuskasvatus", joka liittyi vuoden 2020 Katsomuskasvatussymposiumiin.

Yhdistys tuotti materiaaleja ja koulutuksia kasvattajille (ks. kohdat 4.4 ja 5).

2.5 Yhdistys kehitti toimintaansa ja loi uusia yhteistyökumppanuuksia

Yhdistys lähti kehittämään ja kohdentamaan toimintaansa toimikaudella strategian 2019-2023 avulla. Toimikaudella aloitettiin strategian uudistamistyö sekä sen osana toiminnan arvioinnin suunnittelu.

Uusia yhteistyökumppanuuksia luotiin mm. aloittamalla yhteistyö uusien hankekumppaneiden kanssa (ks. tarkemmin kohta "Hankkeet").

Yhdistyksen valtuuskunta kokoontui kevätkokoukseen 2.3.2021 ja syyskokoukseen 12.10.2021. Kesäkokouksessa arvioitiin ja kehitettiin yhdistyksen toimintaa toimintakertomuksen 2020 pohjalta sekä tuettiin yhteisymmärrysviikon ja mediakasvatushankkeen kumppanuuksien ja tavoittavuuden kehittämistä. Syyskokouksessa käsiteltiin yhdistyksen toiminnan kehittämistä strategian uudistamisen ja arvioinnin avulla sekä täydennettiin toimintasuunnitelmaa 2022.

Yhdistys tiedotti uusista hankkeista useissa yhteistyökokouksissa esim. ministeriöiden, kansalaisjärjestöjen, yliopistojen ja katsomuksellisten yhteisöjen kanssa.

3 YHDISTYKSEN KOKOUKSET, JÄSENISTÖ JA TYÖRYHMÄT

3.1 Yhdistyksen kokoukset

Hallituksen työskentely toimintavuoden aikana oli aktiivista. Hallituksen kokouksia järjestettiin yhdeksän.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Korona-tilanteen vuoksi etäyhteyksin 14.4.2020.

3.2 Yhdistyksen jäsenistö

Yhdistyksen varsinaisia jäseniä oli toimikaudella 63, opiskelijajäseniä 6, ainaisjäseniä 11 ja kunniajäseniä 6 sekä yhteisöjäseniä 2.

Yhdistys kehitti kauden aikana jäsen toimintaa lisäämällä jäsenetuja ja luomalla mahdollisuuden yhdistykselle liittyä kannatusjäseneksi. Yhdistys lähetti osana jäsenkampanjaa seuraavia julkaisuja ja tuotteita sadalle henkilölle:

- Huolena radikalisoituminen? Opas nuorten kanssa työskenteleville
- Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa -opas
- Moninaiset laulut! -laulukirja
- Juhlakaruselli
- Monien uskontojen ja katsomusten Suomi -teos
- Juhlakalenteri -juliste suomeksi tai ruotsiksi
- Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry:n haalarimerkki
- Fokuksen Dialogitaidoille loistat -heijastin

3.3 Yhdistyksen työryhmät ja valtuuskunta

Yhdistyksellä oli toimikaudella viisi työryhmää:

Kasvatustyöryhmä:

Kasvatustyöryhmän puheenjohtajana toimi dosentti Anuleena Kimanen (Suomen uskonnonopettajainliitto SUOL ry) ja loppukaudesta Sari Hajar Sorsa (luokanopettaja ja islamin uskonnonopettaja). Muut jäsenet olivat Vesa Soikkeli (ev.lut. uskonnonopettaja), Ilkka Tahvanainen (asiantuntija, Kirkkohallitus), Erwin Woitsch (ortodoksisen uskonnon opettaja), Osmo Vartiainen (Katolisen kirkon Helsingin hiippakunnan opetusosasto), Jani Tiirikainen (filosofian ja elämänskatsomustiedon opettaja, FETO ry) ja Pekka Iivonen (Fokus ry hallituksen varapj.). Loppuvuodesta kasvatustyöryhmään liittyi uutena jäsenenä Johanna Miettinen (ortodoksisen uskonnon opettaja). Ryhmä työskenteli aktiivisesti Dialogitaitajat-kampanjan, yhteisymmärrysviikon materiaalien ja mediakasvatushankkeen toteuttamisen parissa.

Lisäksi osana kasvatustyöryhmää toimii mediakasvatuksen hankkeen työryhmä, johon kuuluivat Anuleena Kimanen, Vesa Soikkeli ja Marja Laine.

Taidetyöryhmä:

Taidetyöryhmä on vakiintunut aktiivisesti toimivaksi ryhmäksi, jonka tehtävät ovat niin itsenäinen taiteellinen toiminta ja sen suunnittelu, kuten myös muu Fokus ry:n toiminta-alueita tukevan yhteistoiminnan rakentaminen. Taidetyöryhmän puheenjohtajana toimi Matti Turunen. Muut jäsenet olivat: Raija Urama (hallituksen varajäsen, pedagogi), Raisa Lindroos (Trapesa), Laura Iivonen-Mellais (varhaiskasvattaja, orkesterimuusikko) sekä Osmo Vartiainen (Katolisen kirkon Helsingin hiippakunnan opetusosasto). Taidetyöryhmä tuotti toimikaudella moninaisen laulukirjan äänitiedostoineen yhteistyössä eri katsomusten ja kulttuureiden edustajien kanssa.

Yhteisymmärrysviikon ohjausryhmän

puheenjohtajana toimi Marja Pentikäinen (yhdistyksen hallituksen pj) ja sihteerinä toiminnanjohtaja. Jäseninä ohjausryhmässä olivat Minna Saarnivaara (Vantaan seurakunnat / kv), Anuleena Kimanen (Kasvatustyöryhmä / Helsingin yliopisto), Sari Hajar Sorsa (Kasvatustyöryhmä), Sara Latvus/Katri Jussila (SKY), Katri Kuusikallio (USKOT-foorumi), Timo-Matti Haapiainen (Kirkkohallitus), Matti Turunen (Taidetyöryhmä), Melody Karvonen (Suomen bahá'í-yhdistys), Esa Ylikoski (Vapaa-ajattelijain liitto ry), Irma Peiponen (Humanistiliitto), Raili Keränen-Pantsu (Suomen Ekumeeninen Neuvosto), Timo

Koponen (Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkko Suomessa), Kalervo Aromäki (Adventtikirkko / SVKN Suomen vapaakirkollinen neuvosto) ja Irma Rinne (Suomen Buddhalainen Unioni), Annette Markkunen (Lauttasaaren ev.lut seurakunta / kouluyhteistyö). Ohjausryhmä suunnitteli viikon tapahtumia, osallistui tapahtumien järjestämiseen sekä tuki viikon viestintää ja visuaalista uudistamista sekä Dialogitaitajat-kampanjan tuottamista.

Lisäksi Yhteisymmärrysviikon ohjausryhmän osana toimii **mediatyöryhmä**, jonka jäseniä ovat Marja Laine, Matti Turunen, Nora Repo-Saeed, Esa Ylikoski, Annette Markkunen ja Enni Keski-Saari.

Strategia- ja johtotyöryhmä:

Yhdistyksen strategia- ja johtoryhmään kuuluivat hallituksen puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat sekä toiminnanjohtaja. Ryhmän tehtävänä oli tukea toiminnanjohtajaa hänen työssään.

Kansainvälisen työn ryhmä:

Työryhmän puheenjohtajana toimii hallituksen jäsen Tuija Samila. Työryhmän jäseninä aloittivat Virpi Paulanto, Saija Kainulainen ja Johanna Jomppanen (varalla: Riikka Porkolainen). Työryhmän toiminta ajatus kiteytyy kolmeen sanaan, jotka ovat yhdenvertaisuus, maahanmuuttajuus ja kansainvälisyys eli yhdenvertaisuuden ja maahanmuuton kysymykset uskonnollisten toimijoiden näkökulmasta.

Lisäksi yhdistyksellä on **Valtuuskunta**. Valtuuskunta kokoontui kaksi kertaa ja tuki yhdistyksen toimintaa mm. yhteistyökumppanuuksien ja yhdistyksen toiminnan kehittämisen kautta.

Valtuuskunnan jäseniä ovat:

- puheenjohtaja: kouluneuvos Jorma Kauppinen, Opetushallitus
- sihteeri: toiminnanjohtaja Marja Laine, Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry
- toiminnanjohtaja Ujuni Ahmed, Fenix ry
- Mulki Al-Sharmani, Helsingin yliopisto
- suunnittelija Kati Anttalainen, OKM, kulttuuri
- toimitusjohtaja Laura Arikka, Erätauco säätiö
- piispa Kaisamari Hintikka, USKOT-foorumi
- johtava asiantuntija Esa Iivonen, MLL
- diakoniajohtaja Ilkka Kantola, HDL
- lakimies Lena Kumlin, KH
- kehittäispäällikkö Tarja Mankkinen, sisäministeriö
- tutkimuspäällikkö Shadia Rask, THL
- järjestökoordinaattori Adriana Saarialho, Caritas
- johtaja Tiina Silander, OKM, opetus
- johtaja Ruth Illman, Donnerska Institut
- professori Elina Vuola, Helsingin yliopisto

4 ASiantuntija- ja Kehittämistyö

4.1. Hankkeet

Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa vahvistettiin jäsenyyksien ja hankkeiden kautta sekä erityisesti Yhteisymmärryksen viikon ohjausryhmän kautta sekä Dialogitaitajat-kampanjan kautta. Yhdistys toteutti toimikaudella kahdeksaa hanketta.

YK:n uskontojen ja katsomusten Yhteisymmärrysviikko 2021

Yhdistys koordinoi Suomessa YK:n uskontojen ja katsomusten Yhteisymmärrysviikkoa. YK:n yleiskokous hyväksyi lokakuussa 2010 päätöslauselman, joka julisti helmikuun ensimmäisen viikon vuosittain maailmanlaajuisen uskontojen välisen yhteisymmärryksen

viikoksi (World Interfaith Harmony Week) kaikkien uskontojen ja vakaumusten kesken. Päätöslauselmassa rohkaistaan kaikkia valtioita vapaaehtoisuuden pohjalta tukemaan katsomusten välisen yhteisymmärryksen ja hyvän tahdon viestiä kunkin oman perinteen tai vakaumuksen mukaisesti erityisesti tämän viikon aikana

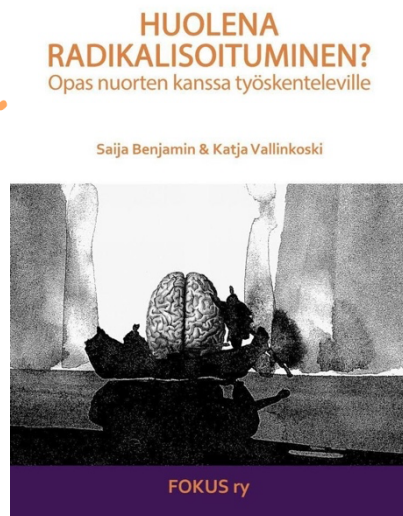
Yhteisymmärrysviikkoa vietettiin 1.2.–7.2.2021 ja sen teemana oli ”Dialogissa ympäristön kanssa”. Yhdistys vahvisti yhteistyössä teemaviikon toimijaverkoston kanssa YK:n Yhteisymmärrysviikon vakiintumista vuosittain toistuvaksi ja maanlaajuisesti näkyväksi tapahtumaksi. Viikosta tarkemmin kohdassa 2.1.

Rahoitus: Kirkkohallitus, 20 000€

Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa

Hankkeen avulla lisättiin ympäristökasvatuksen vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta huomioimalla kulttuuri- ja katsomusdialogin merkitys. Hankkeen kohderyhmänä ovat ympäristökasvattajat sekä laajemmin kasvattajat, joilla on kiinnostusta ympäristökasvatukseen tai vastuullinen asema työyhteisössään ympäristökysymyksissä (esim. koulun ympäristövastaava). Hankkeessa tuotettiin koulutusseminaari dialogityöpajoineen sekä opas vuonna 2021.

Rahoitus: Keski-Suomen ELY-keskus, 24 000€

Moninainen laulukirja

Maksuton laulukirja äänitiedostoineen julkaistiin Dialogikasvatuksen portaalissa. Laulukirja on suunnattu perusopetukseen sekä varhaiskasvatukseen tukemaan lapsen kulttuuri- ja katsomusdialogikasvatusta musiikin avulla. Kirjaan on valittu kappaleita eri katsomusten ja kulttuuriperinteiden juhlista. Laulujen ja niihin tehtyjen rytmisoitinsovitusten avulla lapset pääsevät tutustumaan osallistavalla tavalla ympärillään näkyvien katsomusten ja kulttuureiden juhlaperinteisiin.

Rahoitus: Taiteen edistämiskeskus 8 000 €

Huolena ekstremistinen orientaatio

Hankkeen tuottama opas tarjoaa nuorten kanssa työskenteleville konkreettisen keskustelu- ja toimintamallin, jonka avulla he voivat arvioida käytöksellään tai puheillaan huolta aiheuttavan nuoren oireilun mahdollisen syyn ja ohjata heidät oikean tuen piiriin.

Rahoitus: Oikeusministeriö 33 750 €

Arvo ja katsomusorientoituneet disinformaation ehkäisy

Hankkeessa tuotettu aineisto tukee nuorten medialukutaidon kehitystä konteksteissa, joissa esiintyy arvoihin, katsomuksiin ja uskontoihin liittyvää disinformaatiota ja vihapuhetta sekä polarisaation lisääntymistä. Hankkeessa tuotetaan videosarja, jonka kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset nuoret sekä toisella asteella opiskelevat nuoret. Videosarjaan liittyy pedagoginen

aineisto, joka mahdollistaa videoiden käytön osana opetusta. Hankkeen tuottaa yhdistyksen kasvatustyöryhmä ja sen tulokset lanseerataan alkuvuodesta 2022.

Rahoitus: Opetus- ja kulttuuriministeriö 20 000 €

Nuorten työpajat tuotti some-ammattilainen Hanad Hassan ja koordinoi Enni Keski-Saari.

Dialogitaitajat

Dialogitaitajat -kampanja auttaa kasvattajia tukemaan lasten ja nuorten dialogitaitoja sekä kulttuurista ja katsomuksellista osaamista. Hankkeessa tuotetaan materiaalia ja koulutuksia. Kampanjan pilottivaiheessa 2021-2022 tuotetaan materiaalia, koulutusta ja valmis toimintamalli yhteistyöverkostoineen. Kampanjan verkkosivut julkaistiin 6.8. Kampanja jatkuu vuosittaisena kampanjana ja se huipentuu vuosittain yhteisymmärrysviikolla. Tuotettua pedagogista aineistoa päivitetään vuosittain [yhteisymmärrysviikon](#) teeman mukaisesti. Hanke tuotetaan yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten sekä eri toimijoista ja yhteisöistä koostuvan yhteistyöverkoston kanssa.

Rahoitus: Kirkkohallitus 21 000€ ja STEP-opintokeskus 11 000€

Moninainen luovuus nuorten voimavarana

Hankkeessa tuodaan esiin sitä, kuinka luovuuden kautta voidaan tuoda esiin moninaisuutta ja kuinka se voi toimia nuorille voimavarana. Hankkeessa tuotetaan videokampanja, pedagoginen materiaali ja tietoa tukitahoista. Hanke on osa [Vikesin](#) Suomessa koordinoimaa [Olen eurooppalainen](#) -hanketta. Olen eurooppalainen -hanke on kahdeksassa maassa toteutettava globaalikasvatushanke, jota rahoittaa Euroopan komissio. Hankkeen tulokset julkaistaan keväällä 2022.

Rahoitus: Vikes viestintä ja kehitys -säätiö 15 000 €

4.3 Jäsenyydet

Piispankokouksen uskontojen kohtaamisen toimikunta

Yhdistyksen toiminnanjohtaja on toimikunnan jäsen.

MoniHeli ry

Yhdistys on MoniHeli ry:n jäsen ja yhdistystä MoniHelin hallituksessa edustaa hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja Marja Pentikäinen edusti yhdistystä ry:n kevät- ja syyskokouksissa sekä osallistui MoniHelin hallitustyöskentelyyn aktiivisesti yhdistystä edustaen mm. avustushakuja arvioiden ja osallistuen strategiatyöskentelyyn.

FINGO

Yhdistys on Fingon (entinen KEPA) jäsen.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN)

Yhdistys on Suomen Ekumeenisen neuvoston kumppanuusjärjestö. Suomen Ekumeenisen Neuvoston kumppanuusjärjestöjen joukossa yhdistys edistää uskontojen, katsomuksien ja kulttuurien välistä vuoropuhelua. Yhdistyksellä on edustaja seuraavissa jaostoissa: kasvatustieteiden jaotus, yhdenvertaisuusjaosto, paikallisekumeniikanjaosto, yhteiskunnallisen työn jaosto ja ruotsinkielinen jaosto.

Yhdistyksen varapuheenjohtaja Pekka Iivonen edusti yhdistystä kevätkokouksessa ja hallituksen jäsen Tuija Samila syyskokouksessa.

Kirkkopalvelut ry

Yhdistys on Kirkkopalveluiden jäsen.

Anna Lindh säätiön Suomen verkosto

Yhdistys on Anna Lindh säätiön Suomen verkoston jäsen ja toiminnanjohtaja on ohjausryhmän jäsen. Toiminnanjohtaja edusti yhdistystä säätiön kokouksissa.

Katsomusopettajan taidot 21. vuosisadalle hanke

Tj. kuuluu hankkeen työryhmään. Hanke on Itä-Suomen yliopiston ja Helsingin yliopiston yhteishanke.

Katsomuskasvatuksen symposiumin kirjan toimituskunta

Tj. oli symposiumin ohjausryhmän jäsen sekä kirjan toimituskunnan jäsen.

UNESCO professorin yhteistyöryhmä

Tj. edustaa yhdistystä ryhmässä. Ryhmän tarkoituksena on tiedottaa mm. dialogikasvatukseen liittyvistä hankkeista ja yhteistyömahdollisuuksista.

Resilienssi ja väkivaltaistuneet asenteet -verkosto

Tj. edustaa yhdistystä ryhmässä. Ryhmän tarkoituksena on ehkäistä väkivaltaista radikalisoitumista kasvatustieteen keinoin sekä vahvistaa kumppanuuksia ja luoda uusia toimintamalleja.

Leikkipäivä-verkosto

Yhdistys liittyi toimikaudella Leikkipäivä-verkostoon.

Maailmanpyörässä runokilpailun tuomaristo

Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimi tuomarina Teos-kustantamon ja Kirkkohallituksen lastenrunokilpailussa. Muut tuomarit olivat kirjailijat Silja Järventausta ja Tomi Kontio, Kirkkohallituksen varhaiskasvatuksen asiantuntija Ilkka Tahvanainen ja Teoksen kustannustoimittaja Matias Kuokkanen.

Hallituksen jäsen Ilkka Tahvanainen lukee runoja lapsituomaristolle.

4.4 Yhdistyksen järjestämät tilaisuudet ja koulutukset sekä tilaisuudet, joissa yhdistys on ollut esillä

Korona-tilanne vaikutti huomattavalla tavalla tilaisuuksien ja koulutusten järjestämiseen.

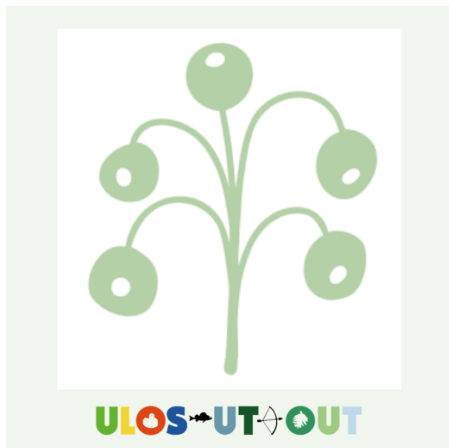
Yhdistys järjesti 25.1.2021 etäkoulutuksen Juhlakaruselli-metodiin. Koulutuksen sisältönä oli: 1. Juhlakulttuuri ja katsomukset koulussa ja päiväkodissa, dosentti Anuleena Kimanen, Helsingin yliopisto 2. Dialogikasvatus.fi portaalin esittely, tohtorikoulutettava Niina Putkonen, Helsingin yliopisto 3. Juhlakaruselli -menetelmä: dialogia eri aistien avulla erityisasiantuntija, Ira Vihreälehto, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry & toiminnanjohtaja Marja Laine, Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry 4. Hiljaisuuden polku, äänimaisemat ja runot, asiantuntija Ilkka Tahvanainen, Kirkkohallitus. Koulutuksesta julkaistiin tallenne Dialogikasvatuksen portaalissa.

Yhdistys järjesti Yhteisymmärrysviikolla koulutuksen "Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa". Koulutukseen osallistui reilu 60 henkilöä. Koulutuksen sisältönä oli: 1. Alkusanat, toiminnanjohtaja Marja Laine, Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry 2. Kulttuuri- ja katsomusdialogin tärkeys ympäristökasvatukselle, dosentti Panu Pihkala, Helsingin yliopisto 3. Ekokolonialismi, saamelaisaktivisti Petra Laiti 4. Vihreät muslimit, YTM Inga Härmälä 5. Johdatus dialogiharjoitteisiin, Iina Santamäki 6. Kansainvälinen ympäristökasvatus yhteistyö, Hanna Seimola 6. Keskustelua koskettamalla ja tutkimalla, Milla Tuormaa 7. Ilmastokasvatuksesta ja antirasismista, Liban Sheikh 8. Nuorten osallisuus uskonnon näkökulmasta, Sokorey Mohammed.

Yhdistyksen julkaisemaa "Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa" opasta ja koulutusta videoineen esiteltiin mm. seuraavissa:

- Luonto- ja ympäristökulujen liiton kevättapaaminen 18.2.2021
- Pääkaupunkiseudun hiippakuntien ympäristöpäivä: "Matkustan ympäri maailmaa" 11.5.2021
- Ulos Ut Out -messuilla 16.6.2021 (dialogityöpaja, 32 osallistujaa)
- Maailma kylässä -festivaalit 29.-30.5.2021 (Oppaan teossa mukana olleiden eri yhteisöiden tuottama "Uskontojen kylä" ympäristö teemalla hyödynsi julkaisua ja käytti sen sisältöjä ohjelmassaan)
- Syklin Ympäristökasvattajien koulutusohjelman lähipäivien messuosastolla Virroilla 28.-30.9.
- Suvaitsevaisuuden päivänä 16.11. kestäväntulevaisuudenkasvatus Instagram tilillä
- Ulos-on-in ulkona oppimisen etätapahtumassa 13.-27.11

**TULE
RAKENTAMAAN
DIALOGITAITOISTA
MAAILMAA**

Yhdistys järjesti osana yhteisymmärrysviikkoa 3.2.2021 Zoomissa yhteistyössä DIAK:n ja USKALLUS-hankkeen kanssa koulutuksen aiheesta Arvot – tulevaisuuden työelämän vahvuus? Ekososiaalisuus, oikeudenmukaisuus ja osallisuus suuntaviivoina. Koulutuksessa pohdittiin arvojen merkitystä työelämässä. Ohjelma sisälsi seuraavat osiot: 1. Ekososiaalisuus / Niko Nummela, DIAK 2. Oikeudenmukaisuus ja osallisuus / Nora Repo-Saeed, FOKUS ry & ADRA Finland säätiö 3. Ryhmätyöskentely / Anuleena Kimanen, FOKUS ry & Uskallus -hanke.

Yhdistys järjesti yhdessä Helsingin yliopiston ja Anna Lindh Foundationin Suomen verkoston kanssa “Mitä tehdä polarisoitumiselle ja väkivaltaistuville asenteille?” -paneelikeskustelun 8.2.2021 Tiedekulmassa. Ohjelmaan sisältyi: 1. Aloitussanat: UNESCO professori Arto Kallioniemi, Helsingin yliopisto 2. Polarisaatioteoria: Miriam Attias, Depolarize.fi-hanke 3. Paneelikeskustelu: Tarja Halonen, Pasi Saukkonen ja Mina Khan (juontajina Marja Laine ja Miriam Attias) 4. Ratkaisuja kohti: Saija Benjamin ja Katja Vallinkoski, Helsingin yliopisto

Yhdistys järjesti osana Dialogitaitajat kampanjaa, Anna Lindh Foundationin rahoituksella kaksi koulutusta. Tapahtumat olivat osa yhdistyksen aloittamaa “No uskaltaako tästä edes puhua” seminaarisarjaa, joka jatkuu vuonna 2022. Seminaarisarjan ensimmäisen osan ohjelma koostui seuraavista 1. Saamelaisaktivisti Petra Laiti: Dialogisuus ja lapsen identiteetin kehittyminen – saamelaiskulttuuri formaalin kasvatuksen kentällä 2. Opettajan kommenttipuheenvuoro, opettaja Sari Hajar Sorsa 3. Rehtori Seppo Mentula: Miksi katsomusten rinnakkaiselon haasteista on vaikea puhua? Kokemuksia rehtorin arjesta 4. Opetushallituksen kommenttipuheenvuoro, opetusneuvos Kati Mikkola 5. Haastavat tilanteet kasvatuksen arjessa: kysymyksiä ja kommentteja. Kysymyksiin vastaamassa dosentti Salla Poulter, tutkijatohtori Saija Benjamin, professori Martin Ubani ja

opetusneuvos Kati Mikkola 6. Tule mukaan Dialogitaitajat kampanjaan! Projektkoordinaattori Emma Palojarvi.

Seminaarisarjan toisen osan ohjelma koostui seuraavista: 1. Asiantuntija Mona Eid: Koulun ja päiväkodin syrjäyttävien käytänteiden tunnistaminen ja purkaminen 2. Kouluttaja Mari Koivistoinen: Mitkä ihmeen rodullistavat käytänteet? Näkökulmia moninaisten oppilaiden kohtaamiseen 3. Opetushallituksen kommenttipuheenvuoro, erityisasiantuntija Anne Kolehmainen 4. Aktivisti Leif Hagert: Kuinka romanilapsia ja -nuoria on kohdattu formaalin kasvatuksen kentällä? Avaimia onnistuneeseen dialogiin 5. Paneelikeskustelu, mukana yliopisto-opettaja Marjaana Kavonius, projektiasiantuntija Vita Linfast ja tutkija Henri Satokangas. 6. Workshop: dialogisten menetelmien taitajaksi.

Yhdistys tuotti mediakasvatuksen Oivallus-seminaari 26.10.2021 työpajan "Katsomukset ja disinformaatio – kulttuuri- ja katsomusdialogikasvatuksen näkökulma mediakasvatukseen". Työpajan veti kasvatustyöryhmän jäsen Anuleena Kimanen ja pajassa käsiteltiin katsomuksiin ja arvoihin liittyvää disinformaatiota ja vihapuhetta mediakasvatuksen näkökulmasta.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja luennoi Museoalan yhteistyöpäivillä 29.10 Kulttuurisesti kestävästä kasvatuksesta.

Yhdistys oli Suomen Ekumeenisen Neuvoston kasvatusasioiden jaoston seminaarin "Katsomuskasvatus ja yhdenvertaisuus" suunnittelutyöryhmässä. Yhdistyksellä oli seminaarissa esittelypöytä 28.10.2021.

"Huolena radikalisoituminen?" oppaan julkaisutilaisuus järjestettiin verkossa 24.2.2021. Yhdistyksen julkaisemaa "Huolena radikalisoituminen? Opas nuorten kanssa työskenteleville" teosta esiteltiin ja käytettiin koulutusmateriaalina seuraavissa:

- 4x sisäministeriön rahoittamat, ja oph:n organisoimat "Huolena radikalisoituminen?" koulutukset Osallistujia n. 100
- Opetusalan turvallisuusfoorumi, järjestäjänä Suomen Palopäällystöliitto, osallistujia n. 80.
- OPH:n järjestämä Webinaari "Vihapuhe, rasismi, ääriliikkeet – miten toimimme oppilaitosmaailmassa?", osallistujia n. 80
- OPH:n valtakunnallinen verkkokoulutus MOOC koko opetustoimelle
- INTO-seminaari (nuorisotoimen valtakunnalliset päivät)
- Vantaan kaupungin henkilöstölle tilattu radikalisoitumisen ennaltaehkäisy -työpajakoulutus (noin 100 hlöä)

- Esittely Resilienssi ja väkivaltaistuneet asenteet opetustoimessa asiantuntijaverkostolle (n. 20 aiheen parissa työskentelevää viranomaista, tutkijaa tai järjestöjen edustajaa)
- Pelastakaa lasten henkilöstön koulutus oppaan käyttöön

5 JULKAISUT

Yhdistys julkaisi:

- A home with different religious beliefs -opas perheille
- Juhlakalenterin 2021-2022 / Festkalender 2021-2022
- Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa oppaan
- Huolena radikalisoituminen? – Opas nuorten kanssa työskenteleville oppaan
- Moninainen laulukirja -julkaisun
- Verkkosivut www.dialogitaitajat.fi
- QR-koodikävelyn
- Radio-ohjelman yhteisymmärrysviikolla
- Koulun juhlat oppaan

Julkaisut ovat maksutta saatavilla Dialogikasvatuksen portaalissa. Lisäksi dialogikasvatuksen portaalissa on ollut maksutta saatavilla materiaalia kasvattajille.

Yhdistyksen asettama toimituskunta työskenteli yhdistyksen 75 –juhlavuoden 2022 juhla-julkaisun tuottamiseksi.

6 TIEDOTUS

Yhdistys viestii verkkosivujen, jäsenkirjeiden, Facebook sivujen, Instagramin, Twitterin, postituslitojen, messujen, koulutusten sekä puheiden ja muiden esiintymisten kautta.

Yhdistys ylläpitää viittä **verkkosivustoa**:

www.dialogikasvatus.fi

www.kulttuurifoorumi.fi

www.yhteisymmarrysviikko.fi

www.juhlakalenteri.fi / www.festkalender.fi

www.dialogitaitajat.fi

Facebookissa ylläpidämme sivuja:

- Dialogikasvatus / Kulttuuri- ja uskontofoorumi Fokus ry
- Yhteisymmärrysviikko

Kasvatusaineistoista ja muusta toiminnasta tiedotettiin ammattikasvattajille yhdistyksen verkko- ja Facebook-sivulla sekä some-kampanjoin. Some-kampanjoita tuotettiin seuraavista aiheista:

- Leffalippuarvonta 300 Instagram-seuraajan juhlistamiseksi ja uusien seuraajien keräämiseksi
- "No uskaltaako tästä edes puhua?" -webinaarien teemat ja puhujat
- Dialogia edistämässä: vapaaehtoisten esittely
- Materiaaleja kulttuuri- ja katsomustietoiseen kasvatukseen: kasvatusmateriaalien esittelyä
- Suomen oikeusministeriön ja yhdenvertaisuusvaltuutetun Olen antirasismi -kampanja. Fokus osallistui kampanjaan Dialogitaitajat -hankkeella.

Lisäksi viestimme ahkerasti materiaaleista, Juhlakalenterin juhlista, tulevista ja käynnissä olevista hankkeistamme sekä arjen toiminnasta.

Seuraavat artikkelit ja haastattelut julkaistiin:

- Benjamin Saija; Sorsa, Sari Hajar; Laine, Marja; Lauttamäki, Elina; Ruokolainen, Mira "Turvallinen oppimisympäristö on kulttuurisesti ja katsomuksellisesti moninainen" Opeopiskelija -lehti 4/2021.
- Nuorisotyö-lehti: "Huolena radikalisoituminen? Opas nuorten kanssa työskenteleville julkaistiin maaliskuussa 2021" Nuorisotyö -lehti 1.4.2021. (artikkeli ja takasivun mainos) Benjamin, Saija "Ekstremismi ja ääri-ideologiat kiinnostavat nuoria" Kleio -lehti 3/ 2021.

- A., Satokangas, H., Suuriniemi, S-M., Ahlholm, M., Benjamin, S., Laine, M., Kavonius, M., Poulter, S. & Salmenkivi, E., Kulttuuri-, katsomus- ja kielitietoisuus koulun kehittämisen käsitteinä 5/2021, Kulttuuri-, katsomus- ja kielitietoinen perusopetus: KUPERA-tutkimus- ja arviointiraportti. Tamm, M., Jantunen, A., Satokangas, H. & Suuriniemi, S-M. (toim.). Helsinki: Kansallinen arviointiosaamisen kehittämisverkosto KAARO, Helsingin yliopiston Koulutuksen arviointikeskus HEA, Helsingin yliopisto, (Helsingin yliopiston Koulutuksen arviointikeskus HEAn raportit ; no. 1/2021).
- Maailman Kuvalehti "Uskonto- ja kulttuurifoorumin Fokus toimii yhteisymmärryksen kasvattajana" 24.3.2021
- Toiminnanjohtajan haastattelu Uskontojen kohtaamisen toimikunnasta Lehteri-lehdessä
- Toiminnanjohtajan haastattelu podcastissa *Kouluyhteisön jäsenten yksilöllisyyden arvostaminen ja oppilaiden identiteetin tukeminen*. Julkaisija Helsingin yliopisto, kurssimateriaali (KUKAKI2)

Lisäksi yhdistyksen julkaisemia materiaaleja ja oppaita mainittiin ja mainostettiin useissa eri lähteissä, esim. "Huolena radikalisoituminen" oppaaseen on viitattu HDL:n Exit-työn käsikirjassa, jonne opas on linkitetty lisälukemistoksi. "Kulttuuri- ja katsomusdialogi ympäristökasvatuksessa" webinaaria ja sen teemoja mainostettiin myös lehdistöille ja Kirkko- ja kaupunki lehdessä julkaistiin aihetta käsittelevä artikkeli: "Nyt puhuvat vihreä muslimi Inga Härmälä ja hiilikaivosta pysäyttänyt buddhalainen meditaatio-opettaja Juha Penttilä – "Ytimessä on kysymys siitä, miten aiheutamme kärsimystä itsellemme ja muille eläinlajeille". Webinaaria mainostettiin myös seuraavissa: FEE Suomen Ympäristökasvatuslehden artikkelissa "Kulttuuri- ja katsomusdialogilla vaikuttavuutta ympäristökasvatukseen" (Ympäristökasvatus-verkkolehti 1/2021) ja Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen Ympäristö kasvatuksessa blogissa otsikolla "Oppia ikä kaikki – Dialogitaidoilla tehokkuutta ympäristökasvatukseen" ja Ekumeenisen neuvoston nettisivuilla otsikolla "Dialogissa ympäristön kanssa - YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko nostaa esiin eri katsomusten merkityksen ympäristötölle" (ekumenia.fi). Materiaali on myös linkitetty MAPPA palveluun, josta ympäristökasvattajat voivat sen löytää. Hanke sai huomattavaa näkyvyyttä osana YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa. "Dialogissa ympäristön kanssa" vuositeemalla järjestettiin lukusia tapahtumia ympäri Suomen. Mm. Suomen Buddhalainen Unioni järjesti teemalla zen-valokuvauskurssin sekä seurakunnat ja koulut järjestivät julkaisun sitaatteihin perustuvia QR-koodi suunnistuksia. Dialogikasvatuksen portaali sekä Dialogitaitajat -kampanja saivat näkyvyyttä Opetushallituksen verkkosivuilla "Kieli- katsomus- ja kulttuuritietoisuus katsomusaineissa".

Yhdistys sopi toimikaudella viestintäyhteisyydestä Kirkkohallituksen, Opetushallituksen ja STEP-opintokeskuksen (uskonnonopetus.fi) kanssa.

Yhdistys oli mukana näytteilleasettajana Fingon koordinoimilla Maailma kylässä -festivaaleilla 29.-30.5.2021. Festivaali järjestettiin koronatilanteen vuoksi verkossa. Fokus oli mukana Dialogikasvatuksen portaalilla.

7 YHDISTYKSEN HALLINTO, TALOUS JA SIJOITUSOMAISUUS

7.1 Toimitilat

Yhdistyksellä on toimitila osoitteessa Tilkankatu 29 L2, 00300 Helsinki. Kyseessä on Helsingin kaupungilta vuokrattu liiketila. Vesivahingon vuoksi toimitila oli poissa käytöstä viiden kuukauden ajan. Yhdistys noudatti etätyösuosituksia.

7.2 Hallitus ja henkilöstö

Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Marja Laine. Hankekoordinaattorina ja viestinnän avustajana toimi Emma Palojärvi. Yhdistyksellä oli yliopistoharjoittelijana Enni Keski-Saari, joka siirtyi hankekoordinaattoriksi ja yhteisymmärrysviikon viestintävastaavaksi harjoittelun jälkeen.

Yhdistys palkkasi henkilöstöä tai maksoi palkkiota tuottajille ja koordinaattoreille eri hankkeissa.

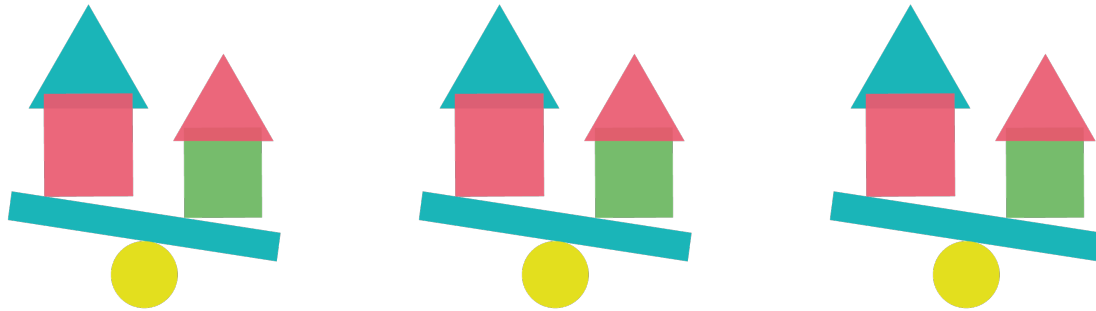
Työryhmien vastuuhenkilöt on esitelty kohdassa 3.3.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin vuosikokouksessa Marja Pentikäinen, Kati Mikkola, Pekka Iivonen, Teemu Toivonen, Tuija Samila, Ilkka Tahvanainen, Raija Urama, Hanna Mithiku ja Zahra Al Take. Varajäseniksi valittiin Nora Repo-Saeed ja Arto Kallioniemi.

Sääntöjen mukaisesti puheenjohtajana jatkoi Marja Pentikäinen. Hallitus valitsi keskuudestaan kaksi varapuheenjohtajaa: Kati Mikkolan ja Pekka Iivosen.

7.3 Talous

Yhdistys rahoitti toimintaansa yleisavustuksella, hankeavustuksilla ja muilla tuotoilla, joita olivat sijoitusomaisuus, jäsenmaksut ja kolehdit.

Hankerahoitukset ja yleisavustukset:

- OKM Yleisavustus
- Kirkkohallituksen Yhteisymmärrysviikon hankeavustus
- Kirkkohallituksen yleisavustus
- ELY hankeavustus
- Oikeusministeriön hankeavustus
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hankeavustus
- Taiken hankeavustus
- VIKES hankeavustus
- Kirkkohallituksen ja Seurakuntaopiston kampanja-avustus

Tilinpäätös: Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 osoitti 6 033,19 alijäämää.

Sijoitusomaisuus: Yhdistyksellä on sijoitusomaisuuden hoidosta sopimus Index Varainhoidon kanssa. Sijoitussalkun markkina-arvo oli vuoden 2021 lopussa 548 093,04 euroa. Yhdistyksellä on hallussaan Olli ja Victoria Auterisen määrättyyn tarkoitukseen sidottu rahasto (131 741,41 euroa 31.12.2021), jonka varat hoidetaan osana yhdistyksen sijoitussalkkua.

Sijoitusstrategia: Yhdistyksellä on täyden valtuutuksen sopimus Index varainhoidon kanssa. Tämä mahdollistaa yhdistyksen varainhoitamisen tehokkaammin, sillä sopimus ei vaadi hallituksen hyväksyntää kaikista kaupoista.

Sijoitusten realisointi: Sijoituksia realisoitiin toimikaudella 27 000 euron arvosta. 20 000 euroa realisoitiin yleiskuluihin yhdistyksen sijoituksista ja 7 000 euroa Auterisen rahaston sijoituksista stipendeihin ja toiminnan kehittämiseen.

7.4 Olli Auterisen rahasto

Yhdistyksen kunniajäseneksi vuonna 1987 kutsuttu pitkäaikainen aktiivijäsen, entinen metsänhoitaja Olli Auterinen (1921–2008) teki FOKUS ry:lle testamenttilahjoituksen, jonka avulla tuetaan nuoria, lahjakkaita musiikinopiskelijoita, jotka joutuvat kulkemaan harrastukseensa pitkien matkojen takaa.

Yhdistys kehitti kauden aikana rahaston toimintaa yhteistyössä Suomen musiikkioppilaitosten liiton kanssa. Rahastolle luotiin vuosittain kiertävä alueellinen stipendien jako järjestelmä, jota Suomen musiikkioppilaitosten liitto koordinoi. Järjestelmässä vuosittain yksi alue päättää keskenään rahastosta annettavan kokonaissumman jaosta alueella. Kahden ensimmäisen vuoden ajan jaettava summa on 5000 euroa. Vuonna 2021 rahastosta nostettiin jakoon 5000 €. Summa jaetaan stipendeinä 2022. Stipendien jakamisesta yhdistys saa käyttöönsä musiikkioppilaitoksilta lyhyen videon, jossa avataan paikallisia musiikinopiskelijoiden haasteita.

Lisäksi yhdistys teetätti Olli Auterisen rahastolle oman logon, jota tullaan käyttämään rahaston stipendeissä ja viestinnässä.

